

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofijsk.
poslopju (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne lile
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Volilna zmaga Slovencev na Štajerskem.

Štajerski Slovenci nimamo grajščakov ali plemstva, kakor Poljaci, Čehi in Hrvati, ali kakor Nemci in Magjari. Naši veliki posestniki so večji del nemški prišleci in naselniki, ki se za naše narodne zadeve ali nič ne brigajo ali jim pa naravnost nasprotujejo. V velikem posestvu nimamo nobene zaslonbe. Slovenci tudi pogrešamo narodnega mestjanstva. Naša mesta, naši trgi so ali trdno nemški ali nemčurski. Zato tudi v mestnih skupinah nimamo upanja kmalu zmagati z narodnim kandidatom za deželni ali državni zbor. Ostanke nekdanj številskega slovenskega ljudstva, stisnena med Nemce, Magjare in Italijane, zastopa edino le slovenski kmet. Ta edini je še ostal Slovenec. Drugo je odpalo. Toda kakor so se v kmeta vrnole in rešile zadnje iskricke slovenske narodnosti, tako so tudi iz kmeta izšli plameni, ki so zanetili novi ogenj narodnega življenja. Iz kmeta se je rodila narodna duhovščina, narodni učitelji, pesniki, pisatelji, novi narodni možje in nadalješnji boritelji, vse v blizu 100 letih. Čudovit napredek!

Ko je nastopila doba, da si pri nas ljudstvo odbira zastopnikov ali poslancev za deželne zборе, bili smo štajerski Slovenci še malo uredjeni, slovenski kmet še se ni v ogromni večini prebudil k zavesti, volil je le na Ptuj narodno in v Celju, namreč g. Hermana in dr. Razlaga. Ali v par letih je narastla narodna zavest tako močno, da smo l. 1866. na Štajerskem povsod v kmetijskih skupinah zmagali in v Gradcu poslali prvokrat 8 narodnih poslancev. Nemci in nemčurji so se nad tem kar zavzeli. Vendar tedajšnja zmaga bila je prenagla, sovražnik v naglem in ravno zato srečnem naskoku podren, narodna zavest bila je še premalo utrjena. Zato pa se njemu potem nismo mogli brž tako trdno v bran postaviti, kakor smo želeli. V hudi volilni borbi smo zgubili kmalu 1, poznej pa 4 narodne poslance. V Mariborskem volilnem okraju skoro na zmago več upati ni bilo. Trebalo nam je torej narodno delo od kraja in bolj temeljito pa tudi potrpežljivo in požrtvovalno pričeti. Delali smo pa res vsestranski, porabili vse, kar

se je dalo. In glejte, dragi Slovenci, vkljub silnim težavam pozdravili smo 12. sept. na Štajerskem veseli sad 12letnega truda in dela! Zmagali smo povsod, prevrgli smo svoje politične sovražnike povsod na kmetih in tudi v mesta in trge pot nadelali. Zmagali pa smo povsod tako odločno in sijajno, da so nasprotniki popolnem ob tla. Še celó v Mariborskem volilnem okraju smo po trdni borbi odločno prodrli do narodne zmage. Slovenski kmet je povsod na Štajerskem srečno in krepko k narodni zavesti probujen. On vé, da je Slovenec, in zato je povsod tudi volil — slovenski. Čast in hvale, slava in priznanje vsem, ki so k temu pripomagali!

Kako vrolo in lepo so se naši slovenski volilci obnašali, to pojasnujejo najlepše pa tudi najboljše: številke pa tudi to, da so se naši nasprotniki za c. k. okrajne glavarje skrivali pa vendar propali. Najstarejši poslanec štajerskih Slovencev, blagi g. Herman je v Ptuj zmagal z 102 glasoma proti okrajnemu glavarju Trautvetterju, ki je dobil samo 16 glasov. V Mariboru smo Slovenci zmagali z kmetom g. Fluherjem z 110 glasovi proti okrajnemu glavarju Seederju, ki je dobil 92 glasov, in z g. dr. Radajem z 104 glasi proti večnemu kandidatu in 12 let vselej zmagonosnemu Seidlu, ki je z 72 glasi svoje stare garde za vselej propal. Mariborski okraj je dal Seederju 61, Seidlu 51, Radaju 42, Fluherju 42, potem slov.-bistriški okraj Seederju 21, Seidlu 18, Radaju 26, Fluherju 27, št. lenartski pa Seederju 10, Seidlu 3, Radaju 36, Fluherju 41 glasov. V Ljutomeru je dobil mnogozaslužni gosp. Kukovec 61 glasov, kandidat nemčurjev vitez Hempelj samo 16. V Brežicah bil je slovenski kandidat gosp. Šnideršič izvoljen enoglasno. V Celju so Slovenci dali g. dr. Dominkušu 183, g. profesorju Žolgarju pa 148 glasov. Nemškutar Posek dobil je 77 in Berks 27 glasov. V Slov. Gradcu pa je zmagal župnik č. g. dr. Šuc z 34 glasi.

Kar je na Štajerskem na kmetih slovenstva, to je sedaj v Gradcu zastopano po narodnih poslancih! Živili slovenski volilci!

Gospodarske stvari.

Kako da smetana in mleko v posodbah modre maroge dobiva in včasih skoz in skoz modro postane.

M. Prav pogosto se čujejo tožbe po večih in manjših gospodarstvih, da smetana pa tudi mleko, ko dalj ali manj časa stoji, modre maroge dobiva, ki so s prva male, z časom pa vedno večje postajajo. V tem primerljeju, ko modra barva, modre maroge še le pozneje na dan stopajo, se ne more reči, da bi vzrok te prikazni izviral od posebnih rastlin v klaji živinski, od katerih je znano, da dajejo mleku modro barvo. So namreč take rastline, ktere kravam, ko jih povžijejo, mleko modro napravijo, n. p. molava ali truskovec (*Polygonum aviculare*), ajda (*Polygonum fagopyrum*), blasna spominčica (*Myosotis palustris*), govšec (*Mercurialis*), volovski jezik (*Anchusa*). Govšec napravlja goveji živini mrzlico, krvomok in včasih drisko z grdo smrdečim lajrom. Imenovane rastline imajo v sebi neko modro barvilo, ki tudi v mleko prestopi. Isto to se zgodi pri nekterih drugih rastlinah samo da mleko žolto pobarvajo. Sploh je barva in okus mleka močno odvisna od klaje, ki se živini poklada. Ako tedaj mleko tako barvo spremeni vsled povžite klaje, se to pokaže brž pri molži ali dojbi. To pa pri gori omenjenem primerljeju ni. V tem slučaju mora tedaj vzrok kde drugod tičati.

Modre maroge na mleku se pojavljajo v mlečni kamri še le, ko je mleko že nekaj časa stalo. Z prva le na smetani, pozneje pa tudi na sirovini in daje slednjč vsemu mleku nekakošno modro barvo. Puter, ki se iz tako modre ali plavkaste smetane zmede, je manjše dobrote in kmalo žoltav postane. Ali ne samo manjša dobrota in vrednost putra mora nas spodbujati temu zlu v okom priti, ampak tudi še to, da je modro barvilo strupeno in marsiktere boleznj vzročuje. Modro marogasto mleko bi se tedaj nikdar ne smelo povživati ali vsaj bi se moralo le tako mleko za na mizo jemati, pri katerem modre maroge še niso v sirovino prestopile. Seveda se mora modro marogosta smetana skrbno z njega posneti in zavreči. Tudi živini ni varno kaj tako spridenega položiti. Ta prikazen se v takih gospodarstvenih redkokdaj pojavlja, v kterih se smetana sladko mede, in v kterih se po primerno nizki toplini in dobrih mlečnih kamrah skisanje mleka kolikor mogoče dolgo zabranuje. Najrajši in včasih v prav strašni meri se tako omodrovanje mleka pojavlja v takih gospodarstvih, v kterih se še le kislo mleko puspema in mede. In temu modremu kislemu mleku se imajo gotovo še mnoge druge prikazni pripisovati, kakor močna driska pri teletih in prasetih, ki so se z gostim modrim kislim mlekem pitala. Kakor so najnovejše preiskave pokazale, napravlja to mlečno bolezen neka nitkasta glivica (*Penicillium glaucum*), ki se na smetani zarezja in raste. Kemi-

karji so tudi še našli, da se beljakovina po takih glivicah in klicah v anilinino (strup) barvilo spremeniti more. V omenjenem slučaju se začne z okisnjenjem mleka tudi njegovo razkrojevanje in da je izvir modrega barvila v sirovini sami iskati. Z tem se vjemajo tudi opazovanja Haubnerjeva in drugih učenjakov, ki vsi trdijo, da daje omodrenju mleka neka okužnina povod, ki se najprej po posebnem razkrojevanju v mleku samem izcimi, se v mlečni posodbi, mlečnih kamrah in kletih in drugih shrambah vgnjezdi in zdravemu mleku ko bežljiva okužnina pristopi in tudi to okuži in boleno naredi. Soparne, malo prozračne mlečne prostorije in nesnažne mlečne posodbe razvoj teh modrih marog pospešujejo. Da se to zlo odstrani, je treba sledeče storiti. Pred vsem drugim je treba mlečne prostore okužnine očistiti, kar se najprej po žvepljenju, po ostruganju in pobelenju sten in po prav skrbnem in vestnem osnaženju mlečnih posodeb doseči more. Kakor je pač to zlo več ali manj razširjeno in vgnjezdeno, zadostuje nekoliko dni zaporedoma 1—2 perišča žvepljenih nitok v kamri sožgati. Seveda se morajo pri tem okna in duri zapreti. Ko bi pa morda modra barva mleka svoj vzrok imela v kaki bolezni molznih krav, seveda bi bilo treba te od drugih ločiti. Ako vse rečeno na kratko posnamemo, bodemo morali reči, da je modra barva mleka in smetane, ki se v nekterih krajih tako pogosto nahaja, le prav redkokdaj nasledek nezdrave klaje, marveč je ti prikazni povod neka vitkasta glivica in da se temu zlo najprej v okom pride, ako se mlečna kamra razkuži in vsa posodba in police, na kterih mlečne sklede stojé, prav skrbno osnažijo in ves prostor večkrat in skrbno prezračuje. Treba je še pomisliti, da se mleko in smetana, ki sta omodrovela, le v slab puter zmesti dasta, ki nima lepe barve in dobrega okusa in ki tudi kmalo ožoltni, in da je tako mleko, sir iz njega in siratka človeškemu in živalskemu zdravju škodljiva.

Tudi na vrtu je dobro in hasnovito sadeže na gredah spreminjati.

M. Kakor na polju ravno tako je tudi sejanju sočivja sprememba sadežev na posameznih gredah potrebna. Vsaka rastlina namreč potegne iz zemlje najbolj tiste redivne snovi, kterih ravno ona najbolj potrebuje druge neporabljene za seboj v zemlji zapustivša. V eni in isti zemlji bi kteri drugi sadež še prav lepo storil in se razvil, med tem ko ista rastlina zaporedoma na istem prostoru sejana z časom hira in nič prida iz nje ne postane, ker ji najbolj tistih snovi v zemlji pomanjkuje, ki najbolj v njeni živež in razvitek služijo. Akoravno se ta resnica vsak dan lahko čuje in tudi brez vsega ugovora veruje, vidimo pa še vendar, da se po vrtilh leto na leto na isti gredi isti sadež seje in sadi. Res je sicer, da nekteri sadeži mnogokrat več let na istem prostoru prav lepo rastejo. Pravijo celo, da selar na istem prostoru sajen še le

prav debele gomolje nareja. Manj ugodna pa je ta stvar pri krompirju. Pri krompirju sajenje zaporedoma na isti gredi ne kaže. Pri stročnatem sadežu je pa zaporedno sajenje prav narobe ravnanje. Po obilnem gnojenju se da sicer mnogo kaj prisiliti, bolj gotovo, pa in boljši kup se to doseže z primerno spreminjavo sadežev. Vrt je v gospodarstvu prava blagajnica in zakladnica. Vsaj biti bi mogel in moral. Da dostikrat to ni, ima svoj povod v slabem vspehu v pridelovanju sočivja. Ta pa ima svoj povod v napačnem stališču mnogih povrtnih sadežev. Obilni gnoj temu ni v stanu popolnoma odpomoči. Nekatere rastline še nečejo ne nove pogojitve in iz tega sledijo slabi pridelki povrtnih sadežev. Toraj le pametno kolobarenje tudi na vrtu pomaga do obilnih pridelkov.

M. Jajca kako jih hranjevati. Zdaj je čas, v katerem gospodinje najbolj jajca nabirajo za daljšno hranjevanje. Naj prvotnejša pot in najboljši kup jajca hranjevati pa je tale: Vzame se navadni lesni pepel, se preseje skozi sito in potem se pa natrosi blizu 10 centimetrov na debelo v zaboj, v katerem se imajo jajca hraniti. Jajca se postavijo z tenkim koncec na vzdol v natrošen pepel, vendar tako, da se jajce jajca ne dotika. Na to se vrsta jajc zopet potrosi z presejanim pepelom tako debelo, da se zopet na spodnjo vrsto jajc lahko druga v pepel položi ravno tako, kakor poprej. Tako si potem sledi plast pepela z vrsto jajc, dokler je zaboj poln. To je pre najboljšo sredstvo jajca hranjevati. Jajca ne dobijo nobenega posebnega okusa in tudi na teži nič ne izgubijo.

Sejmovi na Štajerskem. 23. sept. sv. Juri pri Celju; 24. sept. Dobova, sv. Trojica v Slov. goricah, sv. Martin pri Slov. Gradcu, Remšnik, Slov. Bistrica; 27. sept. Svetince; 28. sept. Cmurek.

Sejmovi na Koroškem. 19. sept. Renveg; 21. sept. Zgornje Beke, Spod. Drauburg; 23. sept. Mauten; 29. sept. sv. Vid, Rožek, Požarnica, št. Paul, Grajfenburg, Eberštajn; 30. sept. Ukve.

Dopisi.

Iz Maribora. (Zmagali smo Slovenci) pri volitvah 12. sept. sijajno z obema kandidatoma, da se slovenski volilci, odkar volit hodimo, še nikdar niso tako veselili iz Maribora vračali domov. Prav imajo, vsaj še v Mariboru slovenski kmet ni nikoli tako odločno zmagal, kakor ravno 12. sept. Podrl je znanega Seidla, zoper katerega se je 12 let zastonj boril, in, čemur se vse čudi, zvrigel je tudi drugega liberalnega kandidata, okrajnega glavarja Seederja, in tako pokazal, da se od nikogar več ne da v kozji rog vgnati in drugače voliti, kakor mu velevala njegova vest in jegovo poštono slovensko kmetско srce tirja. Dosti premišljevalnih besedi! Reč se je vršila tako! Vrli volilci, katerim je kazalo, so dobro poslušali besede „Slov. Gospodarja“ in opomine na pozivih gg. slovenskih

kandidatov ter so že na predvečer prišli v gostilnico „zur Stadt Wien“. Bilo jih je blizu 60, največ iz št. lenartskega in slov. bistriškega okraja, med slednjimi tudi državni poslanec g. dr. Jožef Vošnjak in za vse dobro vneti domoljub č. g. Janez Modic, Tinjski župnik. Med volilci št. lenartskega okraja imeli smo pri sebi tudi mnogoletnega domoljuba g. Dominika Čolnika iz Drvanje. Navzoč bil je tudi mnogospoštovani in dobro po vsem okraju kot poštenjak in previden mož znani št. lenartski krčmar g. Diemath. Veselilo nas je med zbranimi videti odločno narodnega kaplana Jarenskega č. g. Simoniča, možatega g. Thalerja iz št. Ilja in korenjaka Lorberja itd. Poznej še jih je več prišlo n. pr. Roprčka vrla moža g. Fr. Petrič in g. Tomaž Krajnc, Negovski krepki Omullec itd. Zbranim je najprvle g. dr. Radaj razložil svojo politično mnenje tako jasno, umevno in prepričevalno, da so mu vsi radostni pritrdili z živahnim živio-klicanjem. G. Fluher je potem še par besed spregovoril, ki so bile celó priproste a tem tebtušše. Rekel je: „jaz se zlagam popolno z g. dr. Radajem in bom vselej z žnjim se potegoval za koristi kmetskega slovenskega ljudstva. Govornik nisem, a tega tudi treba ni, ker glavna reč je: dobro glasovati. Tu se pa smete na mene zanesti; jaz sem sam kmet in župan 25 let, ki tedaj dobro poznam težave, ki težijo kmetski stan; vsaj jih moram sam tudi prav nemilo občutiti. Bil sem, kakor v Bogu zaupam, vselej zvest naroden Slovenec, dober državlján avstrijskega cesarja in veren sin sv. katoliške Cerkve in kot tak se hočem obnašati tudi v deželnem zboru! Jaz nisem iskal poslanstva, ali kmetski volilci ste me za kandidata postavili, zato bodite pa tudi stanovitni in izvolite me juter za svojega poslanca“. Priproste besede so poslušalcem dobro ugajale, bile so z živio-klicanjem sprejete in g. dr. Vošnjak jim je še do večje veljave pomagal z svojim živahnim in krepkim nagovorom. Rekel je: „jaz sem mnogo let že poslanec in tedaj rečem: govornikov imamo dosti, še le preveč jih je, poštenjakov nam pomanjkuje; zato storite celó modro in dobro, da si izberete poštenjaka g. Fluherja!“ Potem je urednik „Slov. Gosp.“ presekaval neumnosti, ki so jih v nemškem in slovenskem pozivu volilcem doposlali znani nemčurji: Wretzl, Formaher in Soršak. O tem pozivu bo „Slov. Gosp.“ še več poročal. Neumnosti poziva so prezanimive! Konečno je še g. Dominik Čolnik volilce nagovoril in potem je odšlo vse spat. Drugi den so se nemčurji zbirali okoli Seidla pred gostilnico g. Lorberja, Slovenci pa pri gostilnici „zur Stadt Triest“. Zapisati pa moramo tukaj, da so slovenski volilci takrat prvič imeli pogum, da so sami šli agitirat na sredo med nemčurje in jim marsikaterega moža zopet iztrgali, katerega so ti že imeli ulovljenega. Malo pred 10. uro se pripeljeta c. k. komisarja g. Korber in g. Krulec, okrajni glavar Seeder ni prišel, Seidl pa ni smel na volišče, ker ni bil volilni mož. To je dalo Slovencem

še večji pogum, pridni godci iz Slivnice so z slovensko zastavo stopili na veliko cesto in zagodli živahno poskočnico: „Naprej zastava Slave“ in vsi volilci vderejo za njimi na volišče. Nemškutarji so klaverni precej daleč zadi za nami štohalo. Na volišču so se Slovenci postavili od komisarjeve mize na desno, nemčurji na levo. G. Korber je kot vladini komisar v volilno komisijo izvolil 3 močeve: Formaherja, Gartnerja in Dom. Čolnika. Nemčurji so hotli potem viteza Karnerita in še 3 nemčurje izvoliti v volilno komisijo. To jim je pa spodletelo. Kajti večina 114 mož je izvolila slovenske volilce v komisijon, namreč: dr. Gregorčca, proti Karneritu in potem še 3 gospode, namreč: dr. Vošnjaka, Diematha in Alojza Vračkota. Volilna komisija štela je 5 slovenskih volilcev in je izvolila g. dr. Vošnjaka za predsednika. Potem se je vršila volitev redno. Le Karneritu se je jezik zaplел, da je namesto Julija Seederja izvolil Julija Césarja, vujca cesarja Augusta, ki je pred Kristusom umrl in torej ni mogel 12. sept. v Mariboru kandidirati. Tudi se je brž videlo, da bo Fluher gotovo zmagal Seidl pa gotovo propal; dr. Radaja je g. Seeder enkrat za 2 glasa prehitel, ali kmalu so pritisnili volilci št. lenartskega okraja in deloma tudi slov. bistriškega ter zmago potegnili na slovensko stran; odločil je sv. Lenart; kajti tukaj je dobil g. Fluher 41, dr. Radaj 36, Seeder 10, Seidl pa — 3 glase (Magdič, Golob, Efferl). Dva nemčurja bila sta grdo pijana, da sta Seidl-Seederja komaj izjecljala. Navzočih bilo je 189 volilcev, 5 jih je izostalo. Absolutna večina bila je torej 95 glasov, ali slovenska kandidata g. Fluher in dr. Radaj dobila sta prvi 110, drugi 104 glase, Seeder je propal z 92 in Seidl z 72 glasi (stara garda). Ko je g. dr. Vošnjak naznanil, da so zmagali Slovenci, da sta izvoljena g. Fluher in dr. Radaj, zagromelo je močno živio-klicanje, da se je streha tresla; nemčurji so pa klaverno glave pobesili in drug za drugim proti vratam pobrisali. Wretzl je ves jezen domov mahnil in si dal brž napraviti čaj, najprej iz gomilic, potem pa še „Kaiserthee“, da bi mu jeza ne škodila. No, glauberjeva sol bi hitrej pomagala! Seidl pa je baje strašno razsajal in se le tolažil z tem, da ga bodo Mariborčani izvolili za poslanca. Ali tudi tu se je vrezal. Mariborčani niso poslušali starega barona Rasta in Gasteigerja, ki sta za Seidla delala, ampak izvolili so z 137 glasi dr. Dubača za poslanca. Nam Slovencem je to tudi prav. Sploh v Mariboru gine nestrpljivi duh, ki je prej ondi razsajal. Ljudje so se večnih nemčurskih rovarjev vidno naveličali in želijo mir. Zato se nihče ne joče, malo žaljuje, mnogo pa veseli, da sta propala Seidl-Seeder! Natančni imenik volilcev, ki bo povedal, kako je kdo volil, objavimo v zadnji številki tega mesenca! Mariborski Slovenci so pa kmetskim volilem, ker so se tako možato obnašali, plačali obed v gostilnici „zur Stadt Wien“. Vrlim volilem pa kličemo: živili pridni volilci, živili Slovenci!

Iz Celja. (Volitve.) Slava! Zmaga sijajna povsod. Živili hrabri volilci slovenski! Celjske volitve so za nas podučljive. Agitacije za slovenska poslanca v Celju ni treba. Slovenski kmet je tukaj o škodljivosti nemčurske politike tako prepričan, da mu je ni treba še popisovati in razlagati. Celjski volilni okraj za dež. poslanca v kmečkih srenjah je za nemčurskega poslanca za zmiraj zgubljen. To se je pokazalo 12. t. m. Kaj so si vbogi odpadniki prizadevali že 11. t. m. zvečer, ko so se narodni volilci pri „belem volu“ zbirali? Odlikoval se je pri tem nečastnem poslu neki Hofbauer. Pa na licu se mu je bralo že tisti večer, posebno pa na dan volitve, da nima njegov trud zaželjenega uspeha. Poglejmo v volilno dvorano in pokažimo imena, ki spadajo v častne, pa tudi imena za černe bukve. G. komisar, c. kr. glavar v Celju, je volil po postavi 3 volilce v volilni odbor. Svojo nepristranost je pokazal z tem, da je med ogromno večino narodnih slovenskih volilcev izbral 2 zagrizena nemčurja: g. Eihälterja in g. Poseka, in le enega Slovenca: g. Lipolda. To so si slov. volilci zapomnili in so od svoje strani volili 4 odločne, poštene narodnjake: dekana Bohinca, župnika Gršaka, župana Goršaka, trgovca Širca. Predsednik volilnega odbora je bil g. Bohinc. Že sestava volilnega odbora je kazala izid volitve. Pa nemškutar ostane pri svoji trmi, če je zguba še tako jasna. Župani bili so pa najbolj nezanesljivi volilci. Župan celjske okolice je volil nemčursko, ravno tako še eden volivec celjske okolice. Župan Teharski, ki je ves pod vplivom svojega beriča, je prebrisana glava, ki se neče pri nobeni stranki zameriti, — je volil polovično — ravno tako njegov svetovavec. Teharje je slovelo nekdanj zavljo hrabrega narodnega značaja. Odkar pa tam berič župani, je se slov. prepričanje zgubilo. Le eden Teharčan je volil narodno. Slava mu! Z drugimi pa v črne bukve — to so kolobase. Čudno se je pri volitvi vedel neki volivec iz št. Jurija, ki se je vedno obnašal kot narodnjak. Volil je pa „gnadlovega g. „Haasa“ in „žlahtnega g. Brksa“. Ta volilec je „Jožek“. V černe bukve ž njim. Volilci Šmarijskega okraja so volili narodno, le nekteri polovično. Volilci Laškega okraja še niso nikoli tako narodno volili, kakor letos. Le eden učitelj je neki pri volitvi c. k. glavarja prašal: Wenn soll ich denn wählen? (Koga naj volim.) Volil je slov. nasprotnike. Odpadnik je učitelj g. Kokalj v Šmarjeti. Kakor skala v sredi morja so stali od nekdanj volilci savinjske doline za narodnega kandidata, tako tudi letos. Le posamezni glas se je za nenarodnega poslanca zgubil po Vranskem davkarju. Naj mu pa bo! Najbolj nesrečni s svojim kandidatom so volilci konjiškega okraja. 18 let že volimo poslance v razne zastope in zборе, in Konjičani vsikdar svojega poslanca in kandidata seboj pripeljejo na volilno bojišče — in vsikdar ž njim propadejo. Kdor hoče od kmeta glas dobiti, mora za kmeta kaj storiti,

Ko je pred nekemi leti g. Posek z Dr. Vrečko-tom kandidiral, izrazil se je neki volilni mož, ki je pravdoslovec, tako: jaz nisem prijatelj slovenskih poslancev in njihovih načel; pa moje prepričanje in poštenje mi ne pripušča, da bi Poseku svoj glas oddal. Volil je: Vošnjak — Vrečko. Čudno je bilo obnašanje Dr. Brus-a iz Konjic. Volil je samo Dr. Dominkuš-a. Glas za drugega poslanca je nesel v Konjice nazaj. Pokazal je s tem, da ni bil zadovoljen s volitvo g. prof. Žolgarja. Ako bi g. Brus bil naroden mož, in se spominjal svojega imena in svojega rojstnega kraja, nam ne bi bilo treba kandidatov po Mariboru in po gimnaziji iskati. — Konjičani so tudi neki enega pohorskega župana premotili, ki ga nekteri za nebeškega petelina zovejo, da je za nemčurja glasoval. To je tem bolj čudno, ker je ta župan včasih za slovenščino jako vnet. — Z Konjičani volijo vedno nemčursko tudi Oplotničani in Ločani, Oplotniških nemčurjev volilci so: župan Solar, Kunaj, Jonke in Sparoviz. G. Dr. Dominkuš je dobil izmed 221 oddanih glasov 183, g. prof. Žolgar 148, Posek 77, vitez Brks 27, in okr. glavar Haas 6.

Iz Ljutomera. (Pri volitvi v deželni zbor) štajerski je zmagal pri nas naš narodni kandidat, g. Iv. Kukovec. Drugega izida nismo tudi pričakovali ne; ali malo nas je žalostilo to, da je nasprotni nemškutarski kandidat Hempelj vendar-le dobil 16 glasov, katere so mu dali volilci gornjeradgonskega okraja, čeravno so nekateri od teh tudi za g. Kukoveca glasovali. Na čast volilcev ljutomerskega in ormuškega okraja moram pa reči, da so vsi za slovenskega poslanca svoj glas oddali. Kako je pa to, da je v gornjeradgonskem okraju še toliko nemčurstva? Ta okraj je na nemški granici, kjer pride ljudstvo s soslednimi Nemci v dotiko in se od njih nemškega duha navzame. V tem okraju ni čisto nič takovih narodnih učiteljev, kateri bi kmeta k narodni stvari spodbujali. Nekateri (2 ali 3) so narodni, toda narodno mrtvi. K nemškutarenju pripomore mnogo tako zvani „Pavernfraja“ v Orehoveh, kjer se nek Wrätschgo prav ponaša. To društvo so bili tim slovensko-nemškim „pavrom“ osnovali radgonski gospodje, kateri jim „Dorfbote“ pa „Bauernwille“ pošiljajo. Kmete gornjeradgonske je to tako oslepilo, ker je sam g. Hempelj k njim zahajal; lani jim je nosil državno zrnje, ko jim je bila toča pobila, potem pa vedno tudi zemljišče okrog cenit hodi, kot cenilni mož namreč in tako je došlo, da so imeli v njega zaupanje. Nasproti pa naš slovenski kandidat ni sklical nobenega shoda v gornjeradgonskem okraju, kar bi bilo zelo potrebno. Tudi živa duša ni agitirala. Vendar je bilo po volitvi v čitalnici veliko veselje, napijalo se je volilcem in poslancu. Meni se je pri tej priliki najbolj priljubil volilec Kranje, občinski predstojnik iz Šalovec v ormuškem okraju. Ta mož je s prepričanjem naroden. V svojih govorih in napitnicah je priporočal kmetom značajnost in

možatost, rekel je, naj čitajo slovenske novine, naj se v slovenščini urijo, naj občinski predstojniki glavarstvom le slovenski pišejo, naj jim nemške ukaze nazaj pošiljajo, kakor to on sam dela, češ, da le na ta način bodo še le gosposke slovenskega kmeta spoštovale, drugače ne! Živili takovi slovenski kmetje, kakor je g. Kranje v Šalovec.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Volitve za deželni zbor štajerski so dokončane. Slovenci smemo zadovoljni biti; imamo vseh mogočih svojih 8 poslancev. Mesto Maribor je izvolilo dr. Duhača z 137 glasi, Seidla so popolnem zvrgli; oglasila sta se le 2 kandidata: dr. Duhač in baron Maks Rast, ali obadva sta povdarjala, da tako ne more dalje ostati, kakor je zdaj, zlasti je treba proti Slovanom pravičnosti. Udeležitev je pa, kakor sploh po mestih, bila slaba; od 600 volilcev je komaj 150 prišlo. V Ptujju bil je izvoljen ormuški g. Kada, čeravno je ravnatelj Fihna in dr. Mihelič skoro počel samega napanjanja in rohnenja zoper g. Kadata; Fihna in Mihelič sta dobila prav toplo politično zaušnico. Celje pa je izvolilo nebodigatreba dr. Nekermana, zagrizenega nemčurja; Celje se bo med vsemi mesti najzaduže spametovalo. V Slov. Gradcu so se nemčurji med seboj zgrizli, Mahrenberžani so hotli Rudlna, drugi pa dr. Ehmerja; župnik dr. Šuc je volil 3krat dr. Ehmerja, naposled je komisija pobegnila, volitev ni bila dokončana in torej ne vemo, kako so mogli dr. Ehmerja proglasiti za poslanca. Nemški kmetje so izvolili 12 konservativcev, 1 socialističnega kmeta in 2 liberalca, mesta in trgovinski zbornici so volili liberalno, ravno tako tudi veliki posestniki; štajerski deželni zbor bo torej zopet po večini liberalen, toda konservativci so dobili pomnoženo število. Boljše volil je Salcburg in Predarlško, ondi sta deželna zbora konservativna. V Gornji Avstriji so kmetje in del mest volili konservativno, veliki posestniki liberalno. Vse gleda sedaj, kake bodo volitve na Českem; kajti, če zmagajo konservativci, potem bo po celem cesarstvu drugače, če ne, ostane vse pri starem. — Kranjski zbor sedaj zboruje, Kaltenegger je deželni glavar, dr. Bleiweiss jegov namestnik. Ali že pri odobravanju volitev so se Slovenci sprli z nemčurji; nemčur Deschmann je Slovincem očital, da so panslavisti in izdajalci cesarstva; to pa je Slovence tako razžalilo, da so vsi vstali in šli. Zborovanja bil je konec. Dunajski ministri bi radi železnico potegnili od Siseka v Novi zavolj vojakov v Bosni, magjarski se pa še vedno upirajo. Hrvatski sabor je sklican na 28. sept. Zadnji čas se zopet govori, da bo minister Andrassy moral odstopiti. Znamenito je to, da na Dunaju že več dni stanuje ruski državnik grof Šuvalov. Pravijo, da se dela zveza Avstrije, Rusije, Srbije in Črnogore zoper

Turka, ter da hočejo tega popolnem pobrisati iz Evrope. Čas bi že bil. Magjarske in nemške novine svetujejo, naj bi naši vojaki meni nič tebi nič Bosno in Hercegovino pustili Turku; to pa ni avstrijska, to je nesramna politika, ki še sedaj za Turka koprne, za čast in dobiček Avstrije pa nič ne skrbi!

Vnanje države. Ruski vojaki so se že veselili, da bodo brž doma, sedaj so pa nagloma dobili ukaz ostati na Turškem; govorica je, da bodo morali zasesti Macedonijo, kder Turki grozno kristijane ubijajo. Grški kralj je sklicel vse vojake pod orožje in ima tudi z Italijo neke spletkarije, ker stari Garibaldi zbira prostovoljcev, menda hoče z njimi udariti v Albanijo. Proti Avstriji se še vedno ščuje na Italijanskem. Angleži so na tihem pograbili Egipt, ker so tamošnjemu vicekralju vzeli oblast nad deželnimi dohodki in mu vrinoli Angleža za finančnega ministra. Francozi se nad tem jezijo, Angleži jih toložijo, naj vzamejo turško deželo Tunis. Celó Amerikanci prežijo na kos turške zapuščine ter nameravajo v Siriji vzeti pomorsko mesto Cirene. Nemški cesar in jegov Bismark sta toplice Gašteinske zapustila in se vrnila domov na Nemško.

Bosna in Hercegovina. Sedaj že vsi priznavajo, kako močno so se nemško-magjarski naši politikarji vrezali, ko so mislili z nekterimi divizijami zasesti Bosno in Hercegovino. Čeravno sta Filipovič in Jovanovič srečno vzela Sarajevo in Mostar, vendar deželi niste bili še pridobljeni. Turki so se jima nevarno vgnezdili za hrbtom v Livnem, Bihaču in pred Dobojem in le ker so svitli cesar hitro na pomoč poslali 1. 4. in 36. divizijo, bilo je mogoče večjih nesreč zabraniti. Sedaj se je pričela nova in druga vojska z 4 armadinimi kori ali oddelki. General Filipovič se je iz Sarajeva podal v Brod in v soboto je začel general Bienerth prehajati čez Savo pri Samacu in Brčki, kateri mesti so naši popolnem razdrli in požgali, ker se je 6000 Turkov v njima branilo; potem so mahnil v Gradačac in se potem združili z generalom Szaparijem, ki je vzel Gračanico. Sedaj tiščita obadva Turke proti Bjelini, Tuzli in Zvorniku. Tudi general Cah je dobil pomoči in začel Bihač od vseh strani stiskovati. V Hercegovini bila je 1 kompanija 74. reg. iz Trebinja proti Bileku odposlana v Gorico, da bi se steze priredile za kanone; toda Turki so jo zgrabili od strani in jo potisnili nazaj v Trebinje. Naših je palo 80 mož mrtvih in ranjenih. Med ubitimi je stotnik, lajtnant; oberlajtnant se je pa zgubil; bržčas je ranjen obležal, da so ga Turki dobili in zaklali!

Za poduk in kratek čas.

Generala Cah in Szapary.

Zvečinom kažejo se naši generali in oficirji, boreči se za osvobodjenje kristijanov v Bosni in

Hercegovini, prav prebrisane glave in tudi sreča jim je pogosto mila; le dvema ne sije solnce sreče; to sta general Cah, še bolj pa general Szapary. Prvi je iz Dalmacije in Hrvatske prekoračil turško mejo ter se je hotel nagloma polastiti trdnjave in mesta, katero se hrvatski zove Bišče, nemški in turški ljudje mu pa pravijo: Bihač. Imel je seboj 1 brigado in 4 kanone. Ali hudo se je general Cah zmotil, ko je mislil na nagel uspeh. Kakih 13.000 dobro orožanih Turkov ga je za na pol razdrtim zidovjem prav tiho pričakalo in ko so naši vojaki neprevidno in preblizu prišli, bila je nesreča djana. Blizu kakor se je lani Rusom prvokrat godilo pred Plevno, tako so naši zastoj z bajonetom skušali v mesto vdreti. Gosta toča krogelj iz pušek, revolverjev in kanonov jim je to zabranila. Morali so odstopiti. Zgube bile so znatne. Vladini listi pravijo, da je obležalo 96 mrtvih, 400 je ranjenih in 35 se je pozgubilo, da nihče ne vé kam. Dunajski listi pa poročajo, da so zgube večje, da je palo okoli 900 mrtvih in ranjenih. Vsakako je nesreča velika, žalost britka, ki bi se bila lahko odvrnila, ako bi se prej poizvedelo po dobrih in zanesljivih ogleduhih, koliko sovražnika je; tudi služijo kanoni v to, da se sovražnik z njimi poišče, poščegeče, da je prisiljen pokazati se. Ali vse to se je opustilo in tako je toliko vrlih vojakov in oficirjev grozna nesreča zadela. Razni listi torej generala Caha že prav ostro sodijo in grajajo. Ali imajo pa na vse strani prav, ali je res general Cah sam vsega kriv, to bo še le prihodnost razjasnila! Nesrečnim generalom pa ga bodo vsakako prištevali.

Menje ostro sodijo in grajajo drugega nesrečnega generala, poveljnika 20. divizije, magjarskega grofa in generala Szaparyja. Nahaja se namreč pri njem mnogo reči, razlogov in nepričakovano hudih okoliščin, ki ga močno zagovarjajo in izgovarjajo. Najvažniših hočemo zaporedom navesti. Pred vsem je pomisliti, da se mu je odločila neizmerno težavna naloga, pomočkov pa premalo odkazalo. Dobil je namreč nalog turških vstašev potrebiti celi veliki kos zemlje od Save naprej proti jugu med Bosno in Drino, to pa tako, da je imel pri Samacu iti čez Savo, potem kraj Bosne prodirati do vode Spreče, ondi se obrniti proti izhodu in po Sprečki dolini marširati naprej v Tuzlo, Zvornik do Srebernice in Višegrada, kder bi potem bil lahko roko podal četam generala Filipoviča. Načrt je bil lep; škoda velika, da ga Szapari ni mogel izpeljati. Ena sama divizija bila je za toliko nalogo preslaba, namreč kakih 15.000 mož. Kajti vedeti nam je, da je ravno kraj Save med Bosno in Drino, t. j. v tako imenovani Posavini največ mohamedancev, in celó malo kristijanov; dalje računijo te mohamedance med najbolj divje, surove in razjarjene privržence krivega preroka Mohameda. In res, mohamedanski popi, imami in hodže, so povsod ljudi ščuvali in oznanovali; džedad, t. j. sveti boj zoper kristi-

jane, katerega se ima vsak mohamedanec udeležiti, ki le orožje nositi more. Po celi Posavini, dalje v Majevidi planini, potem v Sprečki dolini in po Ozren in Vranji planini je vse vrelo ljutega sovražstva do kristijanov in do avstrijske vojske. Koliko je pa v začetku mesenca avgusta bilo že orožanih in na boj pripravljenih vstašev ondi zbranih, to ni prav in natanko znano. Sedaj jih je okoli 40.000 z več kakor 40 kanoni. Glavna moč, kakih 25.000 mož z 25 kanoni, jih stoji v doljni Sprečki dolini, više pri Gračanici zopet 4000 mož z 4 kanoni, še dalje zadi pri Tuzli 5000 mož z 5 kanoni in v Zvorniku 4500 mož z 4 kanoni. Navidežni poveljnik je Izmail-beg. Toda 22. avg. je iz Carigrada došel mož z 12 oficirji, kateremu se vse vklanja. Imenuje se Abdulah (hlapec božji), ki je le izmišljeno ime, da se pravo pred svetom zakrije. Pravijo, da ta mož nikdo drugi ni, kakor znani Osman-paša, ki je lani Plevno proti Rusom tako krčevito branil. Nemogoče to ni. Rusi so Osman-pašo sicer vlovili, toda vsled miru zopet spustili. Tudi magjarski prekucuh Klapka je pri vstaših. Skrivnostni mož je jako skrben in delaven. Tuzlo, Bjelino in Zvornik je ukazal z šancami obdati, kakoršnih so lani Turki imeli okoli Plevne; tudi je vstaše razdelil v taborje ali bataljone; vsak šteje po 500 mož. Streliva gleštajo Turki veliko, vsaj jim ga Angleži marljivo dopošiljajo. Sedaj skrbijo tudi za živež in kupičijo moke in zrnja v utvrđenih mestih, kolikor ga le dobiti morejo. Vse to kaže, da pride tukaj do odločilne bitke in celó prav je, da je general Filipovič sam z oddelkom generalnega štaba iz Sarajeva prišel v Brod, da odtod vodi krvavo delo, ki se je ravno ta teden z novimi vojaki pričelo.

Ceravno je pa Szaparijeva divizija med vsemi največ trpela, se o dogodkih pri njej najbolj težko izvé kaj zanesljivega, zlasti o prvih njenih bojih, ki so bili tako nesrečni, da je mogla od Tuzle nazaj iti do Doboja ob Bosni in je le malo manjkalo, da ni bila čisto uničena. Strašnej tej osodi bi pa gotovo ne bila všla, ko bi njej 19. avg. ne bil general Šmigoc na pomoč prihitel, 4. sept. pa general major Waldstätten in sedaj Filipovič sam. Le v eni dunajski novini smo naši sledeče novice o prodiranju generala Szaparija v Turško: 20. divizija, piše poročevalec, šteje večji pel same magjarske regimente in je 30. julija pri Samacu vdrla čez Savo. Prvo, kar nas je mofilo, bilo je strašno slabo vreme, vedni dež in nalivi. Iz bližnje Gračanice so nam dohajali tužni glasi, mile prošnje, naj hitimo, Turki čejo vse kristijane poklati. Res hitimo, kolikor moremo, po groznem blatu. Ko se mestu bližamo, pozdravijo nas prve sovražne kroglje iz Gračaniških hiš; jeza nas zgrabi, zapalimo lesenjače in v trenutku je 80 hiš gorelo; brž smo imeli mir. Potem smo vrlo prodirali naprej do Tuzle, pred katero smo došli 7. avg. Mesto tiči v stranskem zakotju gornje Sprečke doline tako, da ga obdajajo od vseh strani precej

visoki strmi hribi. Na teh je stalo 5000 Turkov z puškami in kanoni, ki so le preveč dobro streljali v nas. Brž razvrsti general Szapary 4 bataljone in jih pošlje nad sovražnika. Boj se vname in traja od 11. ure dopoldne do 9. ure zvečer. Opravili nismo nič; marveč čutili smo, da je sovražnika čedalje več. Drugi den 8. avg. sta oberst Morocutti in stotnik Mačke sklenila Turke zalesti, ali bila sta sama zalezana in naši so neizmerno trpeli, ker so od vseh strani kroglje švigale in sovražniki pritiskali. Ob enem je začelo manjkati živeža in streliva. Na pomoč ni bilo misliti, ker smo od Doboja bili oddaljeni 14 ur, od Samaca pa več kakor 20 ur. V tej sili smo sklenili še isto noč iti nazaj in smo res prišli do Dobošnice. Tukaj so nas 9. avg. Turki grozno napali, da smo se jih komaj obranili. V noči od 9.—10. avg. smo zopet marširali nazaj do Gračanice, kder smo se zopet morali braniti zoper Turke, ki so za nami tiščali. Jednako se nam je godilo 11., 12. in 13. avg. Del nas je odbijal turške napade, del pa ranjence, potem živež in strelivo, kolikor smo še ga imeli, vlekel in tiščal proti Bosni in Doboju, kamor smo še le 14. avg. prišli. Koliko smo trpeli, tega ne popiše nobeno pero. Najbolj usmilili so se nam reveži, ki so ranjeni obležali in turškim divjakom prišli v pest. Vsakemu so takoj glavo odrezali, na kole nateknoli in jih pred nami po bregih in hribih razstavili. Grozen pogled! Sreča velika, da je major Jalušnik most priredil čez Bosne. Ker ni bilo hitro drugega lesa, je dal hiše podreti in les porabiti. V jutru 16. avg. je večina 20. divizije šla čez most, nekaj bataljonov je pa pred mostom za varstvo ostalo in se hitro z grabni in šancami obdalo. Le tako je bilo mogoče nadalješnje napade odbijati in divizijo uničenja varovati, dokler ni prišlo pomoči.

Smešničar 38. Zakaj pa Slovenci niso izvolili Seidla? To prašanje nam je nek volivec tako razložil: Seidl si je sam kriv, da ni bil izvoljen. Sam je namreč staro mero, ki je poznala seidle ali maselece, pomagal odpraviti, nova mera pa ne pozna seidlov, ampak ima samo litre in pollitre! Zato je Seidl moral propasti!

Razne stvari.

(*Novi ptujski prošt*) so od cesarja bili 19. avg. imenovani preč. gosp. kanonik Matija Modrinjak, 18. sept. od milostljivega knezoškofa blagoslovljeni in bodo v nedeljo 29. sept. obhajali svojo slovesno upeljevanje v Ptuj. Čestitamo velč. gospodu, mestu in dekaniji!

(*Šolske sestre*) so pričele deklinško šolo za celjsko okolico. Deklet je že mnogo prosilo za sprejem, domačih in zunanjih.

(*Čebelarsko društvo celjsko*) ima v nedeljo 22. sept. pri društv. čebelnjaku na Lavi poleg Celja zbor z praktičnim razkazivanjem in podukom v čebeloreji in sicer ob 3. uri popoldne.

(Ogenj) zatoril je z žveplenkami 5letni fantič Petra Zelenjaka v Lahonščaku fare sv. Tomaža nad Veliko nedeljo, da je poslopje do tal pogorelo; na enak način je 4letni Juri Suh na Pečevniku blizu Celja užgal hišo, da je sam v njej pogorel in jagov 75letni oče, ki ga rešiti hotel, se tako opeknel, da je nekaj dni pozneje umrl.

(Vsim čestitim volilcem Brežkega okraja), ki so me 12. t. m. enoglasno izvolili za svojega poslanca, se srčno zahvaljuje z oblubo, njih zaupanje opravičiti. Ignac Šnideršič.

(Za dijaško semenišče) so darovali č. g. Fr. Ogradi, špiritual 50 fl. Gospa Marija Šramel, posestnica v Mariboru 10 fl.

(Spremembe v lavan. škofiji.) Č. g. dekan Brunner je postal konzistorijalni svetovalec, č. g. Peter Gostenčnik župnik v Rečici. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Juri Purgaj k sv. Ani na Krempergu, novomešnik plem. Pol v Konjice II., novomešnik Jak. Očgerl v št. Jur na južni železnici II., novomešnik Ant. Vamberger k sv. Barbari pri Wurmbergu, Anton Drozg k sv. Tomažu pri Veliki nedelji, Jak. Kočever v Kostrivnico, Karl Tribnik v št. Jur na juž. železnici. I. And. Lorenčič v Hajdino, Jožef Muha v Reihenburg II, Jan. Berglez v Konjice I. Razpisana je sv. Marjeta pod Laškimi do 21. okt. Žetale in kanonikat do 29. okt.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁰⁰/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	7	80	4	90	4	70	3	—	6	—	6	—	6	10
Ptuj	6	20	4	80	3	60	2	40	6	—	5	20	6	50
Varaždin . . .	6	40	3	60	3	30	1	80	6	—	6	—	6	60
Dunaj } 100	9	65	7	40	7	80	6	60	7	25	6	85	—	20
Pešt } Klf.	8	95	6	5	5	50	5	60	6	60	6	37	—	—

Loterijske številke:

V Gradcu 14. septembra 1878: 85, 80, 10, 26, 6.
Na Dunaju " " " " 71, 64, 62, 45, 40.
Prihodnje srečkanje: 28. septembra 1878.

Nadučiteljsko mesto

na čveterorazredni šoli v Ljutomeru s plačo od 700 fl. opravilno doklado od 100 fl. in odškodnino za stanovanje od 175 fl. se razpisuje.

Prosilci učilne sposobnosti v nemškem in slovenskem jeziku naj uložijo svoje prošnje po pravilnem potu do 2. oktobra t. l.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,
dne 4. septembra 1878.

2—3

Predsednik: Premierstein.

Fanta

ki je nemškega in slovenskega jezika zmožen in dobro izšolan, sprejme kot učenca ali praktikanta v kupčijo z galanterijnim (lepotniskim) blagom

Rember Martinc

v Mariboru.

3—3

Lep prostoren in gospodski hram

kder so 40 let vračniki stanovali, se proda pri sv. Marjeti na Pesnici, 1 uro od Maribora ob okrajni cesti v št. Lenart celo blizu farne cerkve iz proste roke z lepim vrtom in, če se želi, tudi z njivami vred. Hram je zidan in z gospodarskim poslopjem v prav dobrem stanju ter je priličen za vsaktero podvzetje. Več pové lastnik

2—3 **Dr. Kornfeld.**

Nekaj za šole.

P. n. krajnim šolskim svetom priporočujem škrlino platno (Schiefertuch) za velike šolske računarske table na stojalih. Takih računarskih tabel imajo uže v večih učilnicah, ker so prav praktične. Obrazci so pri meni na ogled!

Jožef Martinc

trgovec v Mariboru.

Priporočba.

Janez Denzel in sinovi
v Mariboru

Fabriksgasse šte. 12. Badgasse šte. 9. Graško predmestje zraven slovenske cerkve,

priporočujejo vsakovrstne reči kovinskega livarstva: mašine za pretakanje vin, popolno spravo za štepihe z lesenimi ali železnimi cevi, pa tudi posamezne dele: ventile, batiče, škornje, potem vsakovrstne pipe, ročne in vrtnarske škropilnice itd. po najnižji ceni z poroštvo za dobro blago.